

Den norske kirke
SANDNES KIRKELIGE FELLESRÅD
Lundegeilen 16, 4323 Sandnes

Økonomiplan for Sandnes kirkelige fellesråd 2023-2026

Bedre sammen

Utgangspunkt

Vi presenterer her forslaget til økonomiplan for den kommende 4-års periode for Sandnes kirkelige fellesråd. Grunnloven sier at Den norske kirke: «**forbliver** Norges Folkekirke og understøttes som saadan av Staten.» Dette ansvaret er i all hovedsak tillagt kommunen.

Mål med arbeidet

Den norske kirke er til stede i Sandnes i gleder og kriser. Vi vil være en kirke som er til stede i menneskers liv. På vanlige hverdager og på de store festdagene. I møte med sorg og død og pandemier. Gjennom dåp, konfirmasjon, vielser og begravelser. Vi ønsker å være en trygg og sunn arena for barn og unge, med kirker og menighetshus hvor de kan være sprell levende i et mylder av aktiviteter.

Kirken er et sted for hele mennesket, for familier og single, for de som må bæres inn og for de som må bæres ut. I et moderne Norge hvor vi lever tett sammen i en multikulturell setting er kirken også med og skaper trygghet gjennom identitet i egen tro og kulturarv. Kirken i Sandnes gir tro og mening, og et håp for morgendagen.

Sandnes kirkelige fellesråds hovedoppgave er å legge forholdene best mulig til rette for et aktivt engasjement og en stadig fornyelse i menighetene i Sandnes for alle de 49 351 medlemmene i byen, samt å ta godt vare på kirkene og de ansatte.

Entusiastisk aktivitet og stor dugnadsiver

Kirkene i Sandnes er viktige for veldig mange av innbyggerne. Siste telling viser at det legges ned mer enn 90 000 timer med dugnad i menighetene i DNK i kommunen i løpet av ett år, tilsvarende 47 heltidsstillinger. Sandnes ligger i så måte i Norges-toppen når det gjelder engasjement og aktiviteter. Tall viser også at vi samlet inn ca. 11,7 millioner kr til eget arbeid og til støtte for andre frivillige organisasjoner i inn- og utland. Det samlede deltakerantallet på gudstjenestene var 95 400 personer i 2019, mens det i det nedstengte korona-året 2021 var 40 600. Gudstjenestene og aktivitetene holdes i de 15 kirkene og menighetshusene, samt på skoler og i leide lokaler.

Byprestens virksomhet med sine tre stillinger arbeider gatenært og oppsøkende i det etablerte rusmiljøet i Sandnes med samtaler, praktisk hjelp og sosiale arrangement. Med sin nye satsing er de nå også til stede på Gand og Vågen videregående skoler for å gi hjelp til livsmestring og forebygge rus. Kommunen gir driftstilskudd til å dekke en del av den ene stillingen, Stavanger Bispedømme støtter med 50 % av lønn til en stilling, mens Bypresten selv samler inn ressursene til de to andre stillingene og hele driften.

Drift

1. Opprettelse av nytt sokn og to nye stillinger

Begrunnelse:

Ganddalen menighet opplever en stor tilstrømming av barnefamilier. De holder på å vokse seg ut av gymsalen på Lundehaugen ungdomsskole. I tillegg er dugnadsarbeidet i full sving i nye Ganddalen menighetssenter, og deler av arbeidet er i gang allerede.

Ganddal er i stor vekst, ikke minst på grunn av Sørbø/Hove-utbyggingen. Gand sokn er i dag nesten dobbelt så stort som neste sokn i Sandnes, og Stavanger bispedømme ønsker en deling av dagens Gand sokn i Gand sokn og Ganddal sokn så snart det er midler til ny kirke. Begge soknene vil likevel være av de største i Sandnes etter delingen. Tall for 2019 for Ganddal viser at det bor mer enn 8200 mennesker her. Prognosen tilsier at dette skal vokse til 9740 personer i 2025. Dette vil kunne gi en økt satsing på å bygge sosial infrastruktur i de nye utbyggingsområdene. Vi ber derfor om at kommunen avsetter midler, slik de gjorde ved etableringen av Bogafjell sokn, til to stillinger til musikalsk leder/daglig leder/barne- og ungdomsarbeider fra høsten 2023.

2. Tiltak for å bøte på store eller alvorlige avvik etter tilstandsrapporter på kirker.

Begrunnelse:

Det er utført tilstandsvurderinger på 13 av kirkene i Sandnes i 2019. Disse viser at det er en del tiltak som bør gjøres på kirkene snarest for å bøte på alvorlige avvik. Oversikt fra firmaet Akasia i Bergen som har utført tilstandsvurderingene indikerer følgende kostnader:

Høyland kirke:	TG3: 1 640 000 kr	TG2: 2 580 000 kr	Prosjektering: 400 000 kr
Julebygda kapell:	TG3: 2 010 000 kr	TG2: 1 420 000 kr	Prosjektering: 400 000 kr
Gand kirke:	TG3: 315 000 kr	TG2: 1 045 000 kr	Prosjektering: 272 000 kr
Sandnes kapell:	TG3: 513 000 kr	TG2: 675 000 kr	Prosjektering: 120 000 kr
Hana kirke:	TG3: 1 620 000 kr	TG2: 1 085 000 kr	Prosjektering: 250 000 kr
Lura kirke:	TG3: 662 000 kr	TG2: 920 000 kr	Prosjektering: 200 000 kr
Høle kirke:	TG3: 3 660 000 kr	TG2: 2 240 000 kr	Prosjektering: 800 000 kr
Sandnes kirke:	TG3: 1 265 000 kr	TG2: 2 785 000 kr	Prosjektering: 750 000 kr
Sviland kapell:	TG3: 260 000 kr	TG2: 1 340 000 kr	Prosjektering: 1 000 000 kr
Soma kapell:	TG3: 0 kr	TG2: 1 000 000 kr	Prosjektering: 200 000 kr
Riska gamle kirke:	TG3: 1 010 000 kr	TG2: 3 630 000 kr	Prosjektering: 500 000 kr
Bogafjell kirke:	TG3: 0 kr	TG2: 740 000 kr	Prosjektering: 60 000 kr
Riska kirke:	TG3: 0 kr	TG2: 1 480 000 kr	Prosjektering: 350 000 kr
Totalt:	TG3: kr 12 955 000 kr	TG2: 20 940 000 kr	Prosjektering: 5 302 000 kr

TG3: Tilstandsgrad - Store eller alvorlige avvik.

TG2: Tilstandsgrad - Vesentlige avvik.

TG1: Tilstandsgrad – Mindre eller moderate avvik.

Eksempel på TG3 som er største alvorlighetsgrad:

Nytt tak på Julebygda kapell

Julebygda kapell stod ferdig i 1957. Til tekking på taket brukte de en type utenlands firkantskifer som i ettertid har vist seg å ikke tåle norsk klima. Stadige værskifter gir frostskafer på skiferen slik at den deler seg opp, og steinflisene faller ned fra taket. Dette utgjør fare for personskafer, og er et tak som ikke måler seg med langt eldre skifertak vi har andre steder. Som strakstiltak fikk vi etablert snøfanger i 2020 slik at de fanger opp stein som løsner.

Estimert pris i tilstandsrapport: 2.010.000 kr

Innhentet pris: 4.490.000 kr for skifer, arbeid undertak og stillas.

Høle kirke

Høle kirke fra 1860 har omfattende skader på bærekonstruksjoner og mulige råteangrep. Langvegger har lagt seg mot nord med et loddavvik på 60 mm. Ifølge rapporten antar en at dette skyldes vindlast fra sør i nyere tid, eller eventuelt råteskafer på bunnstokk ved nordre langvegger.

Estimert pris: 800.000 kr

Gand 1978

- Bytte eldre beslag som har korrosjonskafer og maling flasser. 80.000 kr
- Punktkafer og korrosjonskafer på klimautsatte fasader. 200.000 kr

Hana 1997

- Det er ikke tilrettelagt for HC-inngang ved kjellerplan. Kostnadsestimat for etablering av tilkomstveier, eventuelt etablering av utvendig heis, eller annen løsning er ikke vurdert ved tilstandsanalyse. 250.000 kr
- Bærende konstruksjon ved frittstående klokkeårn er leca-vegger. Statikk og bærende vegger er av god kvalitet, men har omfattende utfordringer på grunn av manglende sluk og nedløp fra klokkerom. Dette fører på sikt til omfattende fuktinntrenging og frostskafer på murkonstruksjoner. 250.000 kr
- Innvendig trepaneler mot vestfasade, samt trekonstruksjoner i kirkerom er registrert fuktskadet. 100.000 kr.
- Perforerte veggplater er til dels fuktskadet. Murvegger mot øst har omfattende fuktinntrenging. Her anbefales ny etablering av egnet puss, malingsbelegg som tåler litt fukt 200.000 kr

Høle 1860

- Snøfanger mangler. 40.000 kr
- Langvegger i skipet har parallell helning til sammen 60 mm fra sør mot nord i topp. Dette kan ha sammenheng med både råteskafer i nedre bunnstokk/sølvstokk i nord, , og vindlast fra sør. Skader antas har eskalert fra 2010, år da ble byttet, og montert vannrett, som nå er påvist utav vater. 300.000 kr
- Ny drens langs langvegger. 200.000 kr
- Ventiler grunnmur. 20.000 kr
- Oppgradere isolering på kaldloft samt motere innerkarm på samtlige vinduer. 200.000 kr

Høyland 1841

- Kobberhjelmer har lekkasjer, og har oppnådd sin forventede levetid og bør rehabiliteres i sin helhet. 950.000 kr
- Snøfangere mangler. 120.000 kr
- Rekkverk galleri for lavt etter HMS krav. 60.000 kr
- Mangler HC toalett i et nytt tilbygg. Antatt 2.000.000 kr

Lyse kapell 1961

Ikke tilstandsrapport. Kapellet ble pusset opp i 2011.

Noe fuktskade i taket på kjøkken som er vanskelig å lokalisere.

Riska gamle kirke 1877

- Ny drens. 140.000 kr
- Utbedre fuktskader ved tårnhjelm. 120.000 kr
- Ny utlekting med fuktsikring når skiferdekk byttes. 250.000 kr
- Skifte skifertak på tak som lekker. Tilbud med prisestimat 1.300.000 kr

Sandnes 1882

- Behandle korrosjonsskader fra vindfløy, skader legering på kobberhjelmer. 30.000 kr
- Utskifting taknedløp til noen med tilstrekkelig kapasitet. 300.000 kr
- Oppgradere drenssystem. 600.000 kr
- Fukt innvendige teglvegger – bør ha halvårlige kontroller. Leie mobilkran. 140.000 kr
- Innvendige flater som har fuktskader, må males/pusses etter rehabilitering. 240.000 kr
- Bytte fuktskadede takplater og deretter male. 60.000 kr.

Sandnes kapell 1937

- Snøfangere ikke montert. 160.000 kr
- Sikre trinnfri inngang for HC. 100.000 kr
- Store fuktskader på ramme og nedre felt på sidedør. Bytte ramme. 35.000 kr
- HC toalett og rampe – ikke kostnadsestimert.
- Eldre toalett-hus må oppgraderes. 200.000 kr

Sviland 1913

- Bytte rørovner til varmpumper. 260.000 kr
- Nytt toalettbygg med HC toalett. 2.000.000 kr
- Ny adkomstvei for HC – ikke kostnadsestimert.

Forsand 1854 – påbygg 2016

Har ikke tilstandsrapport, men fremstår som en godt vedlikeholdt bygning som ikke trenger store rehabiliteringer.

Lura 1987, Bogafjell 2012, Riska 1999 og Soma kapell 1996

Ingen TG3/KG3

Investering

Sandnes kommune er ikke bare en moderne kommune med en ung befolkning som tar mål av seg å ligge i forkant av utviklingen. Det er også en kommune i sterk vekst, med stadig flere innbyggere og et voksende antall barn og unge. Det gir et naturlig behov for nye kirker som kan dekke innbyggernes behov. Både Ganddalen menighet og Austrått menighet er uten kirkebygg.

1. Ny kirke i Ganddalen bydel

I mer enn 10 år har det vært snakket om og planlagt for ny kirke i Ganddalen bydel. Kirketomt er regulert inn på Hove.

Bystyret i Sandnes bevilget i 2021 kr 50 millioner kroner til kirkebygget som ligger i det utarbeidede mulighetsstudiet.

Fellesrådet har i samarbeid med arkitekt, og i nær dialog med lokale brukergrupper, utviklet et konsept som bygger på følgende prinsipper:

- Et funksjonelt, praktisk og pent kirkebygg.
- Nøkternt i valg av byggematerialer og utforming.
- Et bygg som oppfyller krav til energieffektivitet, og til lave vedlikeholdsutgifter.
- Et bygg som barn og unge lett kan ta eierskap til.
- Som oppfyller alle krav til universell utforming
- Som framstår i form og utsmykning som et bygg for hele bydelen

Fellesrådet mener at den framlagte skisse lar seg videreutvikle til et prosjekt som ut fra kostnadsmessige beregninger vil kunne være trendsettende ut fra sin gjennomtenkte modell for å halvere kostnader, med en lavere pris pr. m2. Dette ligger lavere i pris enn tilsvarende nybygde kirker i Norge den senere tid.

Gaddalen bydel får likevel samme funksjonalitet og et tilfredsstillende areal i sin nye kirke som nye kirkebygg en kan sammenligne seg med på Sola, Tau, og i Porsgrunn.

Fellesrådet mener at det nye kirkebygget i Ganddal bydel vil være et viktig bidrag til bydelen på følgende måte:

- Et trygt og utviklende sted for barn og unge.
- Et sted der det foregår aktivitet for alle aldersgrupper.
- Et sted som gir innbyggerne tilhørighet til bydelen.
- Gode lokaler for aktivitet langt utover det tradisjonelt kirkelige.
- Et lokalt sted å samles når ulykker og katastrofer rammer.
- En kirke hvor medlemmene (62 % av befolkningen) vil ha kirkelig tilhørighet, bringe barn til dåp, unge til konfirmasjon, voksne til ekteskapsinngåelse, og begravelser. Kirken vil selvsagt være det naturlige samlingspunkt for menigheten.

Investering for 2 100 kvm med kirkebygg blir med dette kr 50 millioner kroner utfra prisinnhenting mai 2021. Dette inkluderer ikke tomtekjøp og eventuell parkeringskjeller, som fortsatt er uavklarte størrelser. Det vil bli en betydelig dugnadsinnsats fra lokalbefolkningen under byggeperioden, samt innsamling av midler til møblering av kirken.

2. Kirkelig bygg for Austrått

Austrått rommer mange nye boliger, og enda flere er på trappene. I 2002 startet det opp med menighetsarbeid sentralt i Austrått bydel. Dette arbeidet har sterke behov for et kirkelig bygg. Høyland kirke fra 1841 er ikke et lokale som dekker behovene i et moderne menighetsarbeid som retter seg mot barn og unge og barnefamilier, men det kan brukes som en vakker kirke for hele Sandnes.

Menighetsarbeidet til Høyland menighet kan samles i et nytt kirkelig bygg på Austrått, da dette er et

geografisk midtpunkt for menigheten, og tomta ligger klar. Høyland menighet ser nå frem til å begynne med aktivitet fra Delta – Møteplassen på Austrått.

Høyland menighet eier sitt eget menighetshus og tomten menighetshuset står på. Det er ønskelig med en omregulering i kommuneplanen slik at dette området kan selges til boligformål, og beløpet kan så brukes som egenkapital til et nytt kirkebygg. Sammen med tomten som allerede ligger klar til kirken, så er det grunn til å tro at menigheten allerede kan ha en solid egenandel.

3. Tilbygg med universelt utformet toalett i Høyland kirke

Svært mange gravferder og vielser avholdes i Høyland kirke. Det er en stor utfordring at mennesker med bevegelseshemminger ikke kommer til toalett i kjeller. Det jobbes fortsatt med Riksantikvaren for å finne en akseptabel løsning på et tilbygg med slike fasiliteter som kan avhjelpe situasjonen. Noen holder seg i dag hjemme fra gravferder og vielser fordi de ikke vil ha tilgang på toalett. Det er ikke verdige forhold i 2022. Kommunen ga støtte til utredning av problemstillingen for rundt 3 år siden, men arbeidet måtte stoppe da Riksantikvaren ikke kunne komme på befaring under Covid-perioden.

4. Nytt kjøkken i Sandnes menighetscenter

Det er stor bruk av Sandnes menighetscenter, ikke minst med mange aktiviteter for flyktninger som lærer språk og får fellesskap. Kjøkkenet er gammelt og slitt og holder ikke dagens standard. Pris for nytt kjøkken er på 1.250.000 kr. Menigheten vil selv bidra med 550.000 kr slik at vi ber om 700.000 kr til å få gode forhold for alle de frivillige i menigheten og for flyktningene som er tunge og viktige brukere av kjøkkenet.

Økonomisk oversikt

Ekstraavgifter i perioden 2023-2026:

	2023	2024	2025	2026
Drift:				
Opprettelse av Ganddalen sokn og to nye stillinger	800	1600	1600	1600
Ekstra tiltak for å rette opp TG3 i kirkene	4000	2000	2000	2000
Sum:	4800	2750	3500	3500

Investeringer:

Nye kirker:

Kirkelig bygg i Ganddalen – Renter og avdrag	500	1200	2350	2350
Kirkelig bygg Austrått – Renter og avdrag	0	0	0	600
Tilskudd til nytt kjøkken Sandnes men.senter	0	700	0	0
Sum:	500	1200	2350	2950

Økonomiplan for Kirkens sykevakt 2023-2026

Kirkens sykevakt betyr mye for mange eldre og pleietrengende i Sandnes. Sykevakten er en avlastningsordning for pårørende i hjem med pleietrengende, slik at pårørende kan få fri en dag, kveld eller natt. Ordningen er også en hjelp for enslige i perioder hvor de ikke klarer seg selv, eller venter på plass i institusjon. Dette er et tilbud til alle beboere i Sandnes kommune.

Tilbudet fra Kirkens sykevakt er et rimelig og fleksibelt tilbud til alle brukerne. Det er derfor en særdeles gunstig ordning for kommunen, som også er med å gjøre det mulig å kunne gi en del eldre opplevelsen av at de ikke trenger å flytte på institusjon. Om dette tilbudet skulle bety en person mindre på institusjon for kommunen, så er allerede driftsmidlene innspart. I tillegg kommer alle de andre gevinstene for de eldre selv, som er det viktigste, men også tryggheten det gir for de pårørende.

Sitat fra en av brukerne: «Det at dere finnes, gjør at det er godt å bli gammel i Sandnes.»

Økonomisk oversikt:

	2023	2024	2025	2026
Tilskudd til sykevakten	40	90	140	200